

Lag om ändring och temporär ändring av yrkeshögskolelagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i yrkeshögskolelagen av den 9 maj 2003 (351/2003) 8 § 1 mom., varvid det nuvarande 2 och 3 mom. blir 1 och 2 mom.,

ändras 3, 7 och 9 §, 18 § 1 mom., 20, 22, 23, 26, 27, 29–31, 41 och 42 §, av dem 18 § 1 mom. sådant det lyder i lag 411/2005 samt 41 § sådan den lyder i lag 413/2005, samt *fogas* till 17 § ett nytt 2 mom. och till lagen nya 43 a och 43 b § samt temporärt en ny 26 b § som följer:

3 § Yrkeshögskolornas självstyrelse och medlemmar

En yrkeshögskola har självstyrelse i fråga om sina inre angelägenheter.

En yrkeshögskolas lärare i huvudsyssla, övriga personal i huvudsyssla och studerande som deltar i utbildning som leder till examen hör till yrkeshögskolan som dess medlemmar. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om vem som är anställd i huvudsyssla och vem som är heltidsstuderande.

7 § Utbildningsuppgift

I en yrkeshögskolas utbildningsuppgift bestäms, enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet, yrkeshögskolans verksamhetsområde, yrkeshögskolans undervisningsspråk och verksamhetsorter.

Tillstånd att ändra en yrkeshögskolas utbildningsuppgift i fråga om verksamhetsorterna beviljas av undervisningsministeriet.

9 § Utvärdering av kvaliteten

Till en yrkeshögskolas uppgifter hör att ansvara för kvaliteten och den fortlöpande utvecklingen av den utbildning och övriga verksamhet som yrkeshögskolan ordnar. Yrkeshögskolan ska utvärdera sin utbildning och övriga verksamhet och bedöma hur verkningsfulla de är. Yrkeshögskolan ska också regelbundet delta i extern utvärdering av verksamheten och kvalitetssystemen. Yrkeshögskolan ska publicera resultaten av utvärdering som den har ordnat.

I anslutning till undervisningsministeriet finns ett råd för utvärdering av högskolorna som det föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

17 § Undervisningen i yrkeshögskolorna

Yrkeshögskolan kan ordna avgiftsfri utbildning för invandrare som syftar till att ge de studerande språkliga och andra färdigheter som behövs för inledandet av yrkeshögskolestudier. Vid behov föreskrivs om utbildningens omfattning genom förordning av statsrådet.

18 § Examina och grunderna för examina

Vid yrkeshögskolorna kan avläggas yrkeshögskoleexamina och högre yrkeshögskoleexamina. Yrkeshögskoleexamina som avläggs vid yrkeshögskolor är högskoleexamina och högre yrkeshögskoleexamina är högre högskoleexamina.

20 § Behörighet för yrkeshögskolestudier

Som studerande inom studier som leder till yrkeshögskoleexamen kan antas den som har avlagt eller fullgjort

- 1) gymnasiets lärokurs eller en examen som avses i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005),
- 2) yrkesinriktad grundexamen eller motsvarande tidigare studier, enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av undervisningsministeriet,
- 3) sådan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller motsvarande tidigare examen som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av undervisningsministeriet, eller
- 4) en utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier.

Som studerande inom studier som leder till yrkeshögskoleexamen kan antas också andra än i 1 mom. avsedda personer som yrkeshögskolan anser ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna.

Som studerande inom studier som leder till högre yrkeshögskoleexamen kan antas den som har avlagt lämplig yrkeshögskoleexamen eller någon annan lämplig högskoleexamen och som efter avlagd examen innan utbildningen inleds har minst tre års arbetserfarenhet inom branschen i fråga. Inom hantverk och konstindustri, mediekultur och bildkonst, teater och dans och inom musik kan i stället för arbetserfarenhet fordras konstnärlig verksamhet av motsvarande omfattning. För personer som har avlagt examen på institutnivå eller examen inom yrkesutbildning på högre nivå och som senare avlagt lämplig yrkeshögskoleexamen kan såsom arbetserfarenhet också godtas arbetserfarenhet inom branschen i fråga från tiden före examen.

22 § Antagning av studerande och mottagande av studieplats

Respektive yrkeshögskola beslutar om grunderna för antagning av studerande och om ordnande av urvalsprov. På sökandena ska tillämpas likvärdiga urvalsprinciper.

Antagningen av studerande till yrkeshögskolorna ordnas med hjälp av gemensam ansökan och med användning av det antagningsregister som avses i lagen om antagningsregistret och studentexamensregistret (1058/1998), om inte något annat föreskrivs genom förordning av

statsrådet. Närmare bestämmelser om genomförandet av antagningen av studerande och om gemensam ansökan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Studerandena antas av en yrkeshögskola enligt vad som vid behov föreskrivs genom förordning av statsrådet. En studerande får ta emot endast en studieplats i en utbildning som leder till högskoleexamen bland de utbildningar som börjar samma läsår och som omfattas universitetens och yrkeshögskolornas riksomfattande gemensamma ansökningsförfarande. Den som har antagits som studerande ska inom den tid som anges i yrkeshögskolans antagningsmeddelande meddela yrkeshögskolan att han eller hon tar emot studieplatsen. Om den som har antagits som studerande inte lämnar detta meddelande inom utsatt tid, går studieplatsen förlorad. Den som har antagits till fler än en utbildning som leder till högskoleexamen vid universitet och yrkeshögskola, ska lämna meddelande endast till den utbildning där han eller hon tar emot studieplatsen.

Den som ansökt om att bli antagen som studerande kan hos yrkeshögskolans styrelse skriftligen söka rättelse i ett beslut som gäller behörigheten att söka till yrkeshögskolan inom 14 dagar från delgivningen av beslutet, och rättelse i ett beslut om antagning av studerande inom 14 dagar från offentliggörandet av resultatet av antagningen. Ett antagningsresultat får på grund av begäran om rättelse inte ändras till nackdel för den som blivit antagen som studerande. Närmare bestämmelser om rättelseförfarandet utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 § Inskrivning

De som har antagits som studerande och meddelat att de tar emot studieplatsen ska på det sätt som yrkeshögskolan bestämmer anmäla sig till yrkeshögskolan, varpå de antecknas som studerande. De studerande ska varje läsår anmäla sig som närvarande eller frånvarande på det sätt som yrkeshögskolan bestämmer. De studerande har dessutom rätt att innan följande termin börjar göra en anmälan som avviker från den första anmälan.

26 § Undervisningens avgiftsfrihet

Den undervisning som leder till yrkeshögskoleexamen och högre yrkeshögskoleexamen och de urvalsprov som ansluter sig till antagningen av studerande är avgiftsfria för de studerande.

Av andra sökande än de som söker till en utbildning som ges på finska eller svenska kan det krävas att de genomgår internationella avgiftsbelagda tester. Yrkeshögskolan kan ta ut avgifter för annan verksamhet än den som avses i 1 mom. Om avgifter bestäms närmare genom förordning av statsrådet med iakttagande av vad som bestäms om offentligtrettsliga prestationer i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992)

Om en avgift som avses i denna lag och som tas ut hos en studerande inte har betalats på förfallodagen, får årlig dröjsmålsränta tas ut från förfallodagen på det sätt som bestäms i räntelagen (633/1982). En avgift får drivas in genom utsökning utan dom eller beslut på det sätt som bestäms i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

26 b § Avgift för utbildningsprogram

Yrkeshögskolorna kan utan hinder av 26 § ta ut avgifter av andra studerande som antagits till ett utbildningsprogram som leder till högre högskoleexamen än medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och personer som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska gemenskapens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart.

En förutsättning för uttagande av avgifter är att yrkeshögskolan har ett stipendiesystem som vid behov kan användas till stöd för kostnader som studierna medför för studerande i ett avgiftsbelagt utbildningsprogram.

27 § Bedömning och rättelse av studieprestationer

En studerande har rätt att få veta hur bedömningsgrunderna har tillämpats på hans eller hennes studieprestationer. Bestämmelser om förfaringssättet utfärdas genom förordning av statsrådet.

En studerande som är missnöjd med bedömningen av sina studieprestationer eller kunskaper som visats på annat sätt, eller tillgodoräknandet av studier som han eller hon fullgjort annanstans, kan muntligen eller skriftligen begära rättelse hos den lärare som utfört bedömningen eller fattat beslutet om tillgodoräknande. Ett rättelseyrkande ska framställas inom 14 dagar från den tidpunkt då den studerande har haft tillfälle att ta del av bedömningsresultaten och av tillämpningen av bedömningsgrunderna.

En studerande som är missnöjd med ett beslut som avses i 2 mom. kan skriftligen söka rättelse i beslutet hos yrkeshögskolans examensnämnd inom 14 dagar från det att han eller hon har fått del av det.

Närmare bestämmelser om examensnämndens uppgifter och sammansättning utfärdas genom förordning av statsrådet.

29 § Lärare och övrig personal

Vid en yrkeshögskola finns tjänster och befattningar som överlärare och lektor.

En yrkeshögskola kan ha timlärare och föreläsare.

Yrkeshögskolan utnämner eller anställer yrkeshögskolans personal med undantag av rektor, prorektor och övrigt högre ledarskap.

30 § Lärarnas behörighetsvillkor och uppgifter

Bestämmelser om behörighetsvillkoren och uppgifterna för lärarna vid yrkeshögskolorna utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

31 § Personalens ställning i kommunala och privata yrkeshögskolor

I fråga om tjänster och tjänsteinnehavare vid en kommunal yrkeshögskola tillämpas bestämmelserna i kommunallagen (365/1995) och i lagen om kommunala tjänsteinnehavare (304/2003), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

I fråga om de anställda vid en privat yrkeshögskola tillämpas vad som föreskrivs i arbetsavtalslagen (55/2001), om inte något annat föreskrivs i denna lag.

41 § Förvaltningsförfarande och offentlighet

I fråga om skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter vid en yrkeshögskola eller yrkeshögskolas studerandekår tillämpas förvaltningslagen (434/2003). Förvaltningslagens bestämmelser om jäv tillämpas i all verksamhet vid yrkeshögskolan. Bestämmelserna i 28 § 5-6 punkten i förvaltningslagen tillämpas dock inte på samfund som hör till yrkeshögskolan, med undantag för ärenden där yrkeshögskolans och samfundets intressen strider mot varandra eller när en opartisk behandling av ärendet kräver det.

I yrkeshögskolans verksamhet tillämpas bestämmelserna om myndigheter i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

42 § Sökande av ändring

Ändring i ett beslut som en yrkeshögskola har fattat med stöd av denna lag eller en förordning som utfärdats med stöd av lagen får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets yrkeshögskolan har sitt huvudsakliga verksamhetsställe, och i övrigt enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring får inte sökas genom besvär i beslut som det kan sökas rättelse i enligt 22, 25 eller 27 §. Ändring i ett beslut som meddelats vid rättelseförfarande får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol som avses i 1 mom. I ett beslut som meddelats vid rättelseförfarande och gäller bedömning av studieprestationer får ändring dock inte sökas genom besvär.

Ändring kan med stöd av denna lag inte sökas genom besvär i en yrkeshögskolas beslut som gäller utnämningen till ett tjänste- eller anställningsförhållande eller uppsägning eller hävande av ett tjänste- eller anställningsförhållande. Ändring får inte sökas genom besvär i en yrkeshögskolas beslut som gäller stadgarna, examensstadgan, utbildningsprogrammen, undervisningsplanerna eller andra föreskrifter som gäller undervisningsarrangemangen.

I förvaltningsdomstolens beslut om antagning av studerande enligt 22 §, förlust av studierätten enligt 25 § eller disciplinära åtgärder enligt 28 § kan ändring inte sökas genom besvär.

Ett beslut om att avstänga en studerande för viss tid kan verkställas trots besvär, om inte yrkeshögskolan eller förvaltningsdomstolen beslutar något annat.

43 a § Beredskapsplaner

Yrkeshögskolorna ska genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt genom andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också under undantagsförhållanden samt vid störningar och exceptionella situationer under normala förhållanden. Yrkeshögskolorna ska på begäran ge beredskapsplaner och lägesrapporter över störningar och exceptionella situationer till undervisningsministeriet.

43 b § Samordning av den svenskspråkiga högskoleutbildningen

För att samordna och utveckla den svenskspråkiga högskoleutbildningen finns en delegation som har till uppgift att ta initiativ och avge utlåtanden i frågor som är väsentliga för denna utbildning. Delegationen ska särskilt granska behovet av svenskspråkig högskoleundervisning samt beakta efterfrågan på utbildning, arbetsmarknadens krav och regionala behov.

De universitet och yrkeshögskolor vars undervisnings- och examensspråk är svenska utser sina representanter till delegationen. Delegationen utser ordförande och viceordförande inom sig.

Närmare bestämmelser om delegationens mandattid, sammansättning och verksamhet meddelas i arbetsordningen som delegationen antar för sig.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 26 b § gäller fram till den 31 december 2014.